משניות מבוארות

מסֶכֶת יוֹמָא פרק ג

ט"ז כסלו

ב) וְלָמָה הִצְרִכוּ לְכָךְ לַעֲלוֹת לְגַב לְרֹאוֹת וְלֹא הִסְתַּפְּקוּ בְּרִאִיָּה מִלְּמַטָּה בְּלֹבֶד שֶׁסָּעַם אֶחָת מִימֵי סוּף הַחַדָּשׁ, שֶׁהַלְּבָנָה עוֹלֶה קְטֹנָה לְעֻמַּת הַשֶּׁמֶשׁ, עֲלֶה מֵאוֹר הַלְּבָנָה, דּוּמוּ הָרוֹאִים שֶׁהִאִיר מִזְּרָח, וְשֶׁחָסוּ אֶת הַתָּמִיד, וְהוֹצִיאוּהוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה מֵאַחַר שֶׁנִּשְׂתַּיְּרוּ בְּלִילָה. וּכְדֵי שֶׁלֹּא יְאֲרֵע טְעוּת אַחַר הַצְרִיכוּ לְתַקְנָה זוּ וּבְיוֹם–הַכִּפּוּרִים אַחַר שֶׁאָמַר הָרוֹאֶה שֶׁהִאִיר הַמִּזְרָח עַד שֶׁבְּחִבּוּרוֹ הוֹרִידוּ כֹּהֵן גָּדוֹל לְבֵית הַטְּבִילָה. זֶה הַכְּלָל הָיָה בְּמִקְדָּשׁ, כָּל הַמַּסִּיחַ אֶת רַגְלָיו טָעוּן טְבִילָה, וְכָל הַמַּטִּיל מַיִם טָעוּן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלָיִם: **ג** אֵין אָדָם נִכְנָס לְעֲזָרָה אֲפִלּוּ בְּטָהוֹר, עַד שֶׁיִּטְבּוֹל: חָמֵשׁ טְבִילוֹת וַעֲשָׂרָה קִדּוּשִׁין הָיוּ בַּיּוֹם הַהוּא בְּלֹבֶד שֶׁהִיְּתָה מִזֶּה וְגָדוֹל וּמִמֶּנּוּ בֵּין בְּיוֹם בְּיוֹם–הַכִּפּוּרִים, וְכָלָן כְּלָן הָיוּ טְבִילוֹת הָיוּ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קִדּוּשֵׁת עֲזָרָה דִּכְתִיב (שם טז, כד) "וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ" עַל גַּב לִשְׁכַּת בֵּית הַפָּרָוָה שֶׁהָיוּ בָּאִים שָׁם מִיַּם מַעְיַן עֵיטָם, וְנִקְרֵאת כָּךְ עַל שֵׁם בּוּעָה, חוּץ מִזּוּ הַטְּבִילָה הָרִאשׁוֹנָה בִּלְבֹד שֶׁהִיְּתָה בְּחֹל, שֶׁאֵינוֹ בְּקִדְּשַׁת עֲזָרָה, עַל גַּבֵּי שַׁעַר הַמַּיִם לְיַד לִשְׁכַּת הַכֹּהֵן גָּדוֹל, בְּגִדֵּי בְּמָקוֹם הָיְתָה לְעֲזָרָה הַמְיֻחֶדֶת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, אֶלָּא לְעֲבוֹדַת הַתָּמִיד: **ד) פַּרְסוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ פִּשְׁתָּן בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם,** לְהַזְכִּירוֹ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי בּוּץ. **פָּשַׁט יָדוֹ וְטָבַל, עָלָה וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו: הֵבִיאוּ לוֹ אֶת קַרְבָּנוֹ וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. וּקְדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד. פָּרַשׁ אֶת הַגְּדִי וְשָׁחַט אֶת הַתָּמִיד. קִבֵּל אֶת הַדָּם וְזָרַק:** בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה דָּבָר הָיָה אוֹמֵר "לְשֵׁם עֲבוֹדַת הַיּוֹם", לְהַזְכִּירוֹ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם הָיָה בְּבִגְדֵי בּוּץ. **פָּשַׁט יָדוֹ וְטָבַל, עָלָה וְנִטְּפַגֵּם.** הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. אֲפִלּוּ הָיָה הַכֹּהֵן גָּדוֹל לָבוּשׁ בִּגְדֵי זָהָב, הָיָה לָבוּשׁ בְּפוֹסְרִין שֶׁלּוֹ. **ז בְּשָׁלֹשׁ בְּגָדִים הָיָה לָבוּשׁ בְּגִדֵי לָבָן** בְּגִדֵי לָבָן הָיָה לָבוּשׁ בְּפוֹסְרִין שֶׁלּוֹ, וְכֵן הָיָה הָבָא מֵאֶרֶץ רַעַמְסֶס שֶׁל שְׁנֵים עָשָׂר מָנָה שְׁוִים. וּבֵין הַעֲרָבִים לְהוֹצָאַת כַּף הַמְּחָתָה הַנִּדְמֶיוֹן מֵאֶרֶץ הוּז שֶׁל שְׁמֹנֶה מָאוֹת זוּז שֶׁהֵם שְׁמוֹנָה מָנִים. דְּאִרְבָּע פְּעָמִים "בַּד" כְּתִיב בְּלִבְשֵׁת בִּגְדֵי שְׁחֹרֶת, וְאַחַד מִהֶם לְלַמֵּד דִּבְגְדֵי שְׁחֹרֶת הַשּׁוּאִינוּן מִבֵּין הָעֲרָבִים, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים, בְּשָׁלֹשׁ הָיָה לוֹבֵשׁ שֶׁל שְׁמוֹנָה עָשָׂר מָנָה, וּבֵין הָעֲרָבִים שֶׁל שְׁנֵים עָשָׂר מָנָה, הַכֹּל כְּיַחֵד שְׁלֹשִׁים מָנָה וְאִם רָצָה לְהַפְסִיק בֵּשֶׁל בֹּקֶר וּלְהוֹסִיף בְּשֶׁל בֵּין הָעֲרָבִים הָרִאשׁוֹנָה בְּיָדוֹ. אֵלּוּ הַשְּׁלֹשִׁים מָנָה מִשֶּׁל כִּסְפֵי צִבּוּר. וְאִם רָצָה לְהוֹסִיף שֶׁל שְׁוִים, **מוֹסִיף מִשֶּׁלּוֹ. ח) בָּא לוֹ** כֹּהֵן גָּדוֹל אֵצֶל פָּרוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְהָבִיא מִכִּסְפּוֹ. **וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו בֵּינֵי קַרְנָיו וְוִדּוּי עָלָיו בֵּין יְדֵי הָעָם. אָנָּא הַשֵּׁם, חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי. אָנָּא הַשֵּׁם, כַּפֶּר נָא לַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים וְלַחֲטָאִים שֶׁעָוִיתִי וְשֶׁחָטָאתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי, כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ** (ויקרא טז) **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ. וְהַן עוֹנִין אַחֲרָיו, בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: ט בָּא לוֹ לְמִזְרַח הַעֲזָרָה, לְצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ, הִסְפִּן מִימִינוֹ רָאשׁ בֵּית אָב מִשְּׁמֹאלוֹ. וְשָׁם שְׁנֵי שְׂעִירִים, וְקֹלְפֵי הָיְתָה שָׁם וּבָהּ שְׁנֵי גּוֹרָלוֹת. שֶׁל אֲשֶׁכְּרוֹעַ הָיוּ, וַעֲשָׂאָן בֶּן גַּמְלָא שֶׁל זָהָב, וְהָיוּ מְזַקְּיְרִין אוֹתוֹ לְשֵׁבֶט: י בֶּן קָטִין עָשָׂה שְׁנֵים עָשָׂר דַּד לְכִיּוֹר.**

ב וְלָמָה הִצְרְכוּ לְכָךְ, שֶׁפַּעַם אַחַת עָלָה מֵאוֹר הַלְּבָנָה וְדָמוּ שֶׁהֵאִיר מִזְּרָח, וְשָׁחֲטוּ אֶת הַתָּמִיד, וְהוֹצִיאוּהוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה. הוֹרִידוּ כֹּהֵן גָּדוֹל לְבֵית הַטְּבִילָה. זֶה הַכְּלָל הָיָה בַּמִּקְדָּשׁ, כָּל הַמַּסִּיחַ אֶת רַגְלָיו טָעוּן טְבִילָה, וְכָל הַמַּטִּיל מַיִם טָעוּן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלָיִם: **ג** אֵין אָדָם נִכְנָס לְעֲזָרָה אֲפִלּוּ בְּטָהוֹר, עַד שֶׁיִּטְבּוֹל: חָמֵשׁ טְבִילוֹת וַעֲשָׂרָה קִדּוּשִׁין הָיוּ בַּיּוֹם הַהוּא בְּלֹבֶד מִזֶּה וְגָדוֹל וּמִמֶּנּוּ בֵּין בְּיוֹם בְּיוֹם–הַכִּפּוּרִים, וְכָלָן כְּלָן הָיוּ טְבִילוֹת הָיוּ בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קִדֻּשַּׁת עֲזָרָה דִּכְתִיב (שם טז, כד) "וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ" עַל גַּב לִשְׁכַּת בֵּית הַפָּרָוָה שֶׁהָיוּ בָּאִים שָׁם מִיַּם מַעְיַן עֵיטָם, וְנִקְרֵאת כָּךְ עַל שֵׁם בּוּעָה, חוּץ מִזּוּ הַטְּבִילָה הָרִאשׁוֹנָה בִּלְבֹד שֶׁהִיְּתָה בְּחֹל, שֶׁאֵינוֹ בְּקִדֻּשַּׁת עֲזָרָה, עַל גַּבֵּי שַׁעַר הַמַּיִם לְיַד לִשְׁכַּת הַכֹּהֵן גָּדוֹל, בְּגִדֵּי בְּמָקוֹם הָיְתָה לְעֲזָרָה הַמְיֻחֶדֶת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, אֶלָּא לַעֲבוֹדַת הַתָּמִיד. **ד) פַּרְסוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ פִּשְׁתָּן בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם,** לְהַזְכִּירוֹ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי בּוּץ. **פָּשַׁט יָדוֹ וְטָבַל, עָלָה וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת קָרְבָּנוֹ וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. קָרְבוּ שְׁתֵּי כְּבָשִׂים, וְסָמַךְ כֹּהֵן אַחַר שְׁחִיטָה לְיַד יָדוֹ. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַדָּם בְּכֹלִי וּזְרָקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ. נִכְנַס לְהֵיכָל לְהַקְטִיר קְטֹרֶת הַסַּמִּים. הוֹצִיאוּ אֶת שְׁנֵי הַגְּחָלִים. הֵבִיאוּ לוֹ שְׁנֵי שְׁחָרִים, וְאֶת הַגְּדִי וְאֶת הַחֲטָאִים, מִתְּחַת הַגְּדִי וְאֶת הַחֲטָאִים הָיָה הַקְּטֹרֶת הַתָּמִיד. **ה) קִבֵּל אֶת הַדָּם וְזָרַק:** בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה דָּבָר הָיָה אוֹמֵר "לְשֵׁם עֲבוֹדַת הַיּוֹם", לְהַזְכִּירוֹ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם הָיָה בְּבִגְדֵי בּוּץ. **פָּשַׁט יָדוֹ וְטָבַל, עָלָה וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת הַתָּמִיד. פָּרַשׁ אֶת הַגְּדִי וְשָׁחַט אֶת הַתָּמִיד. קִבֵּל אֶת הַדָּם וְזָרַק:** בְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה דָּבָר הָיָה אוֹמֵר "לְשֵׁם עֲבוֹדַת הַיּוֹם", לְהַזְכִּירוֹ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם הָיָה בְּבִגְדֵי בּוּץ. **פָּשַׁט יָדוֹ וְטָבַל, עָלָה וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. הֵבִיאוּ לוֹ אֶת קָרְבָּנוֹ וְנִטְּפַגֵּם בְּאַלְגִּטִּין. וּקְדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר